№ 238 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

1918

ՔԱՌԱՍՈՒՆԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ № 238

ՄՇԱԿ

ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Նոյեմբերի 1-ից մինչև դեկտ. 1 ը Թիֆլիսում 10 ռուբլի։

Առանձին համարները Թիֆլիսում և գաւառներում 50 կ., երկաթուղային կայարաններում 70 կոպ.։

Մեր հասցէն՝ Тифлисъ, редакція «Мшакъ»
Tiflis, Rédaction „Mschak"
Соломоновская, 21.

Խմբագրատան տելէֆոն № 2—53

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—3 (բացի կիրակի և տօն օրերից)

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամէն լեզւով

Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 70—40 կոպ.։

Հասցէն փոխելու համար պէտք ուղարկել թէ հին հասցէն թէ 1 ռուբլի։

Եղբայրքեթ Ցակոբեան Թումանցը, Վէրա Աբրամօվնա և Մովսէս Աւետովիչ Ջէյրանեանները, Վարվառէ Եգօրովնա և Վասիլի Աւետովիչ Ջէյրանեանները, Ջէյրանեանները, Աւետօվնա Լոլաձէ, Նիկօլայ և Կոստանդին Ջէյրանեանները խորին վշտով յայտնում են ազգականներին ու ծանօթներին՝ սաստիկ իր ծանրագին կնիքով յայտնում են ազգականներին ու ծանօթներին, թէ անդառնալի մօր, երկրորդինը և երրորդներին իրանց քրոջ և անմոռանալի մօր, երկրորդինը և երրորդներին իրանց քրոջ իսկ չորրորդներին իրանց քրոջ

Եկատերինէ Աւետովնա ԶԱՐԱՑԵԱՆՑԻ
(Ծն. Ջէյրանեան)

վաղաժամ մահը Հոգեհանգիստը այսօր, երեկ. ժամը 5 և կէսին Նախաքաղաքի բնակարանում (Մայդանսկի պեր. № 3, ս. Գէորգ եկ. մօտ)։ Մարմնի յուղարկաւորութիւնը վաղը, առաւ. ժամը 10 և կէսին դէպի Մուղնու ս. Գէորգ եկեղեցին։
1053. Թաղումը Խօջիվանքի գերեզմանատանը 1—1

Զուբական դասընթացք Մ. Տ. ՎԱՍԻԼԻԵՎԻ

պարապմունքները շարունակվում են։ Տարեկան վճարը 240 ռուբլի։ Ընդունելութիւնը ամեն օր՝ 10—1 ժ. և 5—7½ ժ.։ Հասցէն՝ Գրիբոեդովսկայա փող. № 5.
տո. (ս. մ.) 1050. 3—1

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայկական Ակումբի Աւագների Խորհուրդը հրաւիրում է Ակումբի պ. պ. անդամներին շնորհ բերել երեքշաբթի, նոյեմբերի 19 ին, երեկ. ժամը 7 և կէսին

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

Ակումբի շէնքում (Միխայլովսկի պր. № 73) մի շատ կարևոր և անյետաձգելի հարցի քննութեան համար։
տո. 1052. 1—1

ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐԱՑ ԱԿՈՒՄԲԻ
Ձմերային թատրոն
Ձմերային սեզոնի բացումն
Միխայլովսկի պր. № 66.
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ Յ. Ռսկանեան

Այսօր, երեքշաբթի, նոյեմբերի 19-ին
ՀԱՅ ՕՊԵՐԷՏԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԸ
կը ներկայացնէ

ՇԱՀ-ԻՍՄԱՅԻԼ
և ԱՐԱԲԻ ԶԱՆԳԻ

Երաժշտական լեգենդա ըստ աշուղ Ջիւանիի, փոխադր. Սարգսեանի։
Մասնակցում է ամբողջ խումբը։
Պարսկական բալէտ՝ ղեկավ. ԱԼԲԵՐՏԻ։
Օրկեստրը խառն, ասիական երաժշտախումբ՝ ղեկավարութեամբ Սօսիկօյի։
Տեղերի գները մատչելի են
Սկիզբը երեկ. ժամը ուղիղ 7-ին։
ԱԶԴ.—Ուրբաթ, նոյեմբերի 22 ին,
«ԱՐՇԻՆ ՄԱԼ ԱԼԱՆ» հօր անսամբլով։
տո. 1038. 1—1

Բացված է
ԱԶԳ՛ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԲՈՒԺԱՐԱՆ
Մշտական մահճակալներով
ԲԺՇԿԱՊԵՏ
Ի. ԴՕՆԽԻՆԻ
Նախկին երկար-ժամանակեայ ասիստենտ Փարիզի և Վիեննայի համալսարանների աչքի հիւանդութիւնների կլինիկաների.
ընդունում է
Աչքի հիւանդութիւններ
ունեցողներին ցերեկվայ ժամը 9-ից մինչև 11½-ը և երեկ. 4—7½-ը։ Միքայէլեան փող. 141 («Ալաշկերտի» մօտիկ)։ Սնունդ և վիրահատ. կարօտ հիւանդները ընդունվում են լրիւ պանսիօնով։
տո. (ա. օ.) 849. 100—36

ԲԺԻՇԿ
Կ. Ց. ՂԱԶԱՆՃԵԱՆ
Ներքին և երեխայոց հիւանդութիւններ։ Ընդունում է ամեն օր առաւ. ժ. 10—12-ը, երեկ. ժ. 5—7-ը, Աբաս-Աբադսկի պերեուլոկ № 7։
տո. (ա. օ.) 877 100—37

ԲԺԻՇԿ
Մ. Կ. ՎԱՆՑԵԱՆ
Ներքին եւ ջղային հիւանդութիւններ։
Ընդունելութիւն ամեն օր՝ 12—1-ը ցեր., 6—7 երեկոյեան։ Շաբաթ օրերը ձրի ընդունելութիւն չքաւորների համար։
Абасъ-Абадская пл. д. № 1.
տո. (ա. օ.) 976. 100—20

ԲԺՇԿԱՊԵՏ
Գ. ՄԵՀՐԱԲԵԱՆՑ
Նախկին ասիստենտ Բեռլինի և Մոսկվայի համալսարանների կլինիկաների. մասնագէտ ներքին հիւանդութիւնների—թոքախտի և սրտի. ընդունելութիւնը՝ իր բնակարանում և լոյսի ու էլեկտրական կաբինետում։ Հետազօտութիւնը և բժշկութիւնը X ճառագայթներով։
Ամեն օր՝ 9—1 և 5—8 ժամը երեկ.։
Բեբուտովսկայա փ., № 23. Հեռ. 7—92.
տո. (ա. օ.) 100—46

ԲԺՇԿԱՊԵՏ
Գ. ՀԱԽՎԵՐԴԵԱՆ
Նախկին օրդինատոր Պետրոգրադի սիֆ.-վեներ. հիւ. կլինիկայի, ընդունում է յատկապէս միզասեռ., վեներական և սիֆիլիս հիւանդութիւն ունեցողներին։
Առաւօտ. ժամը 10—12.
Երեկ. » 5—7.
Սեմենովսկայա փ. 18 (Վորոնցովի արձանի մօտ։ Բնակարանը Սեմենովսկայա, 16։
տո. (ա. հ. շ. կ.) 100—27

ԲԺԻՇԿ
Ա. ՇԱՀԲԱԶԵԱՆ
Նախկին ասիստենտ Բեռլինի համալսարանի կլինիկաների
Մասնագէտ մանկաբարձութեան, կանանց հիւանդութիւնների, նրանց միզասեռական և վեներական ախտերի («606» և «914»), էլեկտրաբուժական արգանդի և ձուարանների խրոնիկական բորբոքումների։ Ամեն օր, երեկ. ժամը 5—7-ը, կիրակի օրերը առաւ. ժ. 10—11-ը։ Հասցէն՝ Օլգինեան փողոց, Սերգէ Ազարեանի տուն, № 3, բն. 12, հեռախօս № 16—71։
տո. (ա. հ. շ. կ.) 100—34

ԲԺԻՇԿ
ԳՐ. Յ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ
Նախկին ասիստենտ Ժընեւի համալսարանի կլինիկաների և պրօֆ. Oltramare ի վեներական հիւանդութիւնների մասնագիտական բուժարանի։
ՆԵՐՔԻՆ և ԿԱՆԱՆՑ հիւանդութիւններ մասնագէտ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ (ՍԻՖԻԼԻՍ, ներարկումն «606»-ի և «914»-ի), ՄԻԶԱՍԵՌԱԿԱՆ (ՀԻՆ և ՆՈՐ ՏՐԻՊԵՐ և նրա կոմպլիկացիաները) և ՄԱՇԿԻ ցաւերի։ Ելեք տրաբուժական կաբինետ։
Ընդունելութիւնը ամեն օր առ. ժամը 10—1-ը, երեկ. 4—6-ը։ Կիրակի օրերը միմիայն ցեր. ժամը 12—1 ը։
Կիրօչնայա փող. № 11.
տո. 789. 100—55

ԲԺԻՇԿ
Վ. Կ. Մարգարեան
Ներքին և ջղային հիւանդութիւններ. Բժշկութիւն և դաստիարակութիւն յետամնաց, ապուշ, աննորմալ երեխաների։
Ընդունելութիւնը ամեն օր՝
առաւ. ժամը 9—11-ը
երեկ. ժամը 5—7-ը
Абасъ-Абадская пл. уголъ Могнинск. ул. № 3,
տո. (ն. հ. կ.) 757. 30—30

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ
Մ. Մ. ԿԷՕՆՃԵԱՆԻ
Ոսկեայ և պլատինէ ատամներ, արհեստական ատամներ՝ փարֆորից և ռեզից (առանց քիմքի), վինտով ատամներ և այլն։
Ընդունելութիւնը՝ ցեր. 10—2 ժ.
Երեկոյեան 4—6 ժ.
Կիրակի օրերը 10—12 ժ.
Լերմոնտովսկայա փողոց № 1, մուտքը Արսս Սրացկի պերեուլոկից։
տո. 885. 100—24

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

(Վրաստանի Հեռագրական Գործ. միջոցով)

ԶԻՆԱԴԱԴԱՐԻ ԵՒ ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋԸ

(Անգլիական մամուլ, 15 նոյեմբ.)

Նախագահ Վիլսոնը, յայտնելով զինադադարի պայմանները կոնգրէսի երկու պալատներին, յիշեց մարդասիրութեան այն քայլերի մասին, որ ձեռնարկված են կենտրոնական պետութիւնների ողբալի դրութիւնը թեթևացնելու համար։

Նախագահը իր յուսահս վերաբերմունքը յայտնեց դէպի հաշտութեան պայմանների երկարատևութիւնը և յետոյ ասաց, որ եթէ գերման ժողովուրդը ընտրէ խաղաղ համաձայնութեան ու արդարութիւնները հարթելու ուղին, այն ժամանակ դաշնակիցները պատրաստ են օգնել նրան ըստ ամենայնի։

Պետական զինուորական խորհուրդը շուտով գումարվելու է հաշտութեան պայմանները քննելու համար։

Զինադադարի պայմանների գործադրութիւնը ընթանում է նորմալ։ Ներկայ րոպէից Մեցտի և Մօզէլի գնալարաստ անները բոլորովին ազատված են։ Ֆրանսիական մինիստրների խորհուրդը 3 մասնաժողովներ է ընտրել, որոնք գործելու են Մեցում, Ստրասբուրգում և Կոլմարում ազատագրված շրջանների վարչութիւնը ամրապնդելու համար։

Հաղորդում են, թէ Բրիւսէլի ազգաբնակութիւնը ապստամբել է նուաճողների դէմ. Գերման օֆիցերները փախչում են ավտոմոբիլներով։ Նաև միջադէպեր նկատվում են Էլզասում, որի հետևանքով գերմանական շտաբը միջնորդում է Ֆոշին միջամտել։

Համաձայնութեան պետութիւնների նոր կոյացուցիչները եկել են Սպայա, որպէսզի գերման պատգամաւորների հետ միասին քննեն զինադադարի հետ կապված հարցերը։

Ամստերդամում ստացվող գերմանական կրճատումներից յայտնեց զինադադարի ճիշդ պայմանները։

Գերման պատգամաւորները եկել են Նանսի յանձնելու համար Էլզաս-Լոթարինգիայի երկաթուղագծերը զինուորական մասնաժողովին։

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅԻ ԼԱՐՎԱԾ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Գերմ. մամուլ 16 նոյեմբերի)

Ռուսաստանից տեղեկացնում են, թէ գերմանական գեներալ հիւպատոսարանի շտաբը Մոսկվայում կրքված է։ Պետրոգրադում գերմ. գեն. հիւպատոսարանի շտաբը ձերբակալված է յեղափոխական կոմիտէի ձեռքով կարմիր գվարդիայի օգնութեամբ։

Այդ ակտերը համարում են էկստերիտորիալ իրաւունքին, որի պահպանման համար Ռուսաստանը կրում է պատասխանատուութիւն։ Այդ պատճառով գերմանական կառավարութիւնը պահանջել է ռուսաց կառավարութիւնից բացատրութիւն տալ այդ առթիւ։

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳԵՐՄԱՆԻԱՅՈՒՄ

(Բոլշևիկեան մամուլի բիւրօ)

ՍՏՕԿՀՕԼՄ, 15 նոյեմբ.—Բեռլինի գործադիր կոմիտէն կազմակերպվել է գլխաւորապէս աջակողմեան սոցիալիստներից։ Սպարտակի խմբակը ամենուրեք հեռացված է, չը նայած որ Լիբկնեխտը վայելում է ընդհանուրի համակրութիւնը։

Բեռլինի ձախակողմեան լրագիրները յորդորում են ժողովրդին մեալ փողոցներում և բաց չը թողնել ձեռքից յեղափոխութեան գործը։ Մինչև այժմ ընդհարումներ են տեղի ունենում պատնէշների մէջ ամրացած օֆիցերների հետ։

ԲԵՌԼԻՆ, 16 նոյեմբերի.—Անկախները կոչ ուղղեցին բոլոր ճնշված երկիրների բանուորներին. կոչի մէջ խօսվում է այն ծանր հաշտութեան մասին, որպիսին դաշնակիցները փաթաթում են յեղափոխական Գերմանիայի վզին։ Անկախները յորդորում են բոլոր երկիրների բանուորներին աջակցել գերմանական յեղափոխութեանը, որպէսզի անհնարին դառնայ նրա վրա կատարվող բռնութիւնը։ «Եթէ դուք գաք մեր հետից, —ասված է կոչի մէջ,—այն ժամանակ կը հնչէ կապիտալիզմի վերջին ժամը ամբողջ աշխարհում»։ Կոչը ստորագրել են Հաազէն, Հօֆմանը, Լեդեբուրգը և անկախների միւս լիդերները։

Միևնոյն տեսակ կոչեր Գերմանիայի բանուորների և զինուորների պատգամաւորների խորհուրդները ուղղել են Ֆրանսիայի, Իտալիայի, Անգլիայի և Ամերիկայի ժողովուրդներին։

Այդ կոչի մէջ ասված է. «Մենք գիտում ենք մեր նախկին թշնամիների արդարադատութեան ու համբերատարութեանը և խոստումների վրայով մեկնում ենք նրանց մեր եղբայրական ձեռքը։ Անհրաժեշտ է, որպէսզի բանուորները ազդեն իրանց կառավարութիւնների վրա և ամբողջ ուժով պահանջեն, որպէսզի ապագայ հաշտութիւնը լինի ոչ թէ բռնական հաշտութեան հաշտութիւն։ Աջակցեցէք, որպէսզի զինադադարի պայմանները, որոնք մահացու են Գերմանիայի ազատութեան, թեթևացվեն։ Աջակցեցէք այնպիսի հաշտութեան կնքելուն, որ անհնարին դարձնի ապագայում ժողովուրդների ատելութիւնը»։

Բաւարական նոր կառավարութիւնը մտադիր է օգտագործել պետական բոլոր ամբարները ժողովրդական գլխութեան ու առողջապահութեան նպատակների համար։

Պրուսական կառավարութիւնը իր ձեռքն է առել այն ամենը, ինչ կազմում է թագի բանի սեփականութիւնը, յանձնելով նրանց կառավարութիւնը ֆինանսների մինիստրին. Թագաւորի և նրա ընտանիքի մասնաւոր սեփականութիւնը մնում է անձեռնմխելի։

(Գերմանական մամուլ)

«Ֆորվերտսը» գրում է. «Գերմանական հանրապետութեան համար օրվայ լոզունգ հանդիսանում է ոչ թէ «ամբողջ իշխանութիւնը խորհուրդներին», այլ «ամբողջ իշխանութիւնը ամբողջ ժողովրդին»։ Մենք պահանջում ենք, որպէս զի ժամանակաւոր կառավարութիւնը կազմակերպէ հիմնադիր ժողովի ընտրութիւնները ուղղակի, հաւասար, ընդհանուր ու գաղտնի ձայնատուութեան հիմունքներով 20 տարեկանից բարձր երկսեռ քաղաքացիների մասնակցութեամբ։ Մնացած բոլոր ընտրութիւնները ևս պէտք է կատարվեն այդ եղանակով։ Այնուհետև կառավարութիւնը պէտք է պահպանէ կարգերը, ժողովները, միութիւնները ու դաւանութիւնների ազատութիւնը»։ Վերջում լրագիրը ասում է, թէ որովհետև զինուորական կանոնադրութիւնը վերացված է, առանց Գերմանիայում լիակատար հասարակութիւն կը տուվի հակառակորդներին մասնակցել յեղափոխական շարժմանը, և չեն ձերբակալվի, ինչպէս Ռուսաստանում է, ոչ միայն բուրժուական այլ և մենշևիկեան մտածողները։

Բաւարական նախկին թագաւոր Լիւդվիգը ազատել է օֆիցերներին իրան հաւատարմութեան երդում տալուց։ Բաւարական ժողովրդական պետութեան մինիստրների խորհուրդը ընդունեց թագաւորի յայտարարութիւնը՝ գահից հրաժարվելու մասին և յայտարարեց, թէ նախկին թագաւորը և նրա ընտանիքը կարող են ազատօրէն մնալ Բաւարիայում, ինչպէս և ամեն մի քաղաքացի։

Սաքսոնիայի նախկին թագաւորը հրաժարվեց գահից և ազատեց բոլոր պաշտօնեաներին հաւատարմութեան երդում տալու պարտականութիւնից։ Պրինց Վալդէկսկին և Գիրմոնդսկին նոյնպէս հրաժարվել են իրանց իրաւունքներից։

Գերմանական անկախ սոց. դեմ. կուսակցութիւնը հրատարակեց կոչ ինտերնացիոնալին։ Կոչի մէջ նախ բացատրվում են յեղափոխութեան պատճառներն ու նպատակները, յետոյ մատնանշվում են զինադադարի դժուարին պայմանները գերման ժողովրդի համար։

Պրուսական ժամ. կառավարութիւնը հրատարակեց իր ծրագիրը, որ վերաբերում է ազատութեան, հացին ու հաշտութեան։

Բեռլինում զինուորների ժողովում, որին մասնակցում էին Բեռլինի բոլոր զինուորական կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչները, նաև Կենիգսբերգի 1 ին զօրաբանակի լիազօրները, միաձայն որոշվեց պահանջել կառավարութիւնից՝ գումարել ազգային համագումար։

Բեռլինի բոլոր ինքնավարական հաստատութիւններում սահմանվել է 8-ժամեայ բանուորական օր։

Աւստրո-գերմանական հանրապետութեան արտաքին գործերի ստատս-սեկրետար ընտրվել է սոց.-դեմ., պետական խորհրդի անդամ բժ. Էլլենբոգէնը։

Պրօֆ. Մասարիկը ընտրվել է չեխ-սլովակների հանրապետութեան նախագահ։ Պրեմիերը բժ. Կրամարժն է։

Գալիցիայի սոց.-դեմ. լիդէր Դաշինսկին նշանակվել է լեհական կառավարութեան պրեմիեր կաբինէտ կազմելու լիազօրութեամբ։

(Անգլիական մամուլ)

Ռուսական խորհուրդների կառավարութիւնը կարգադրել է դաւառական խորհուրդներին կազմակերպել հացի հանգանակութիւնը սովամահութեան մատնված գերմանացիների համար։

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՀՕԼԱՆԴԻԱՅՈՒՄ

(Բոլշև. մամուլի բիւրօ)

ՌՕՏԵՐԴԱՄ, 15 նոյեմբերի.—Հօլլանդական սոցիալ-դեմօկրատները համաձայնութեան յանգեցին և առաջարկեցին հետևեալ ծրագիրը՝ ընդհանուր ընտրողական իրաւունք, վերացումն սենատի, ութժամեայ բանուորական օր, զօրքերի անյապաղ վերացումն։

Կայացան ժողովրդական մեծ ժողովներ, որոնք պաշտպանեցին սոցիալիստների բոլոր պահանջները։ «Տրիբունան» գրում է, թէ բանուորական շարժումը Հօլլանդիայում առաջ մեծ է և արթուն կերպով աշխատում է բաց չը թողնել և ոչ մի առիթ։

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՄԻՆԻԱՅՈՒՄ

ԵԱՍՍԻ, 15 նոյեմբ.—Հրովարտակով ռումինական թագաւորը խոստանում է գիւղացիներին յանձնել 2 միլիօն հեկտար հող, որ պատկանում է պետութեանը և գահին։ Խոստացվում են սահմանադրական բարենորոգումներ, ընդհանուր ընտրողական իրաւունք։

ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ՖԻՆԼԱՆԴԻԱՅՈՒՄ

(Բոլշ. մամուլի բիւրօ, 17 նոյեմբերի)

ՍՏՕԿՀՕԼՄ, 13 նոյեմբ.—Հելսինգֆորսից հեռագրում են, թէ սոց. դեմ. կուսակցութեան ժամ. կոմիտէն հրատարակեց խիստ կոչ, որով յորդորում է բանուորներին կազմել քաղաքական կուսակցութիւն դասակարգային պայքար մղելու համար։ Հանրապետական կուսակցութիւնը գլուխ է բարձրացնում և բողոքում է ըէակցիօն քաղաքականութեան դէմ, պահանջելով վերընտրել սէյմը։

ԲԱՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՖՐԱՆՍԻԱՅՈՒՄ

(Բոլշևիկեան մամուլի բիւրօ)

ՍՏՕԿՀՕԼՄ, 15 նոյեմբերի.—Շվէյցարական հեռագրական գործակալութիւնը հեռագրում է. «Անկարելի է այլ ևս լռել, թէ Ֆրանսիայում երկու օր առաջ սկսվել է բանուորական շարժում, որ խիստ տարածվում է։ Պարիզում կիրակի օրը տեղի էին ունենում խոշոր միտինգներ ու ցոյցեր։ Մի միտինգից յետոյ բանուորները ցոյց են կազմել, պահանջելով անյապաղ ազատել քաղաքական բանտարկեալներին։

Պարիզից ստացված տեղեկութիւնների համաձայն, Կաշէնը միջնորդել է Կլէմանսօյի առաջ ազատելու բոլոր ձերբակալված բանուորական պարագլուխներին։

Ֆրանսիայի սոցիալիստական կուսակցութիւնը և բանուորների միութիւնը ողջունեցին գերմանական յեղափոխութիւնը մեծ ժողովով։ Լօնգէն յիշեցրեց այն դերքը, որպիսին գրաւել են Բեբէլը և Լիբկնեխտը բռնակալութեան 1871 թւին։ Տրոսսարը ցանկութիւն արտայայտեց անմիջապէս գումարել ինտերնացիոնալ համագումար։

Ինչպէս Բեբէլը և Լիբկնեխտը 1871 թ., Բօնապարտի տապալումից յետոյ, ճիշդ նոյն կերպ այժմ Պարիզի բանուորները ցանկա-

նում են պատուաւոր, արդարացի և հանրապետական հաշտութիւն գերմանական հանրապետութեան համար։

Բանաձևը վերջանում է «կեցցէ ժողովրդական հաշտութիւնը» խօսքերով։

—

(Անգլ. մամուլ)

ՓԱՐԻԶ. — Սենատի նիստը վերջացաւ մարսելիոզի երգեցողութեամբ։

ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆԳԼԻԱՑՈՒՄ

(Անգլիական մամուլ)

Լօրդերի պալատի և պարլամենտի անդամների միացեալ նիստում Լլօյդ-Ջօրջ վճռապէս պնդեց որպէս վի յաղթութիւնը գործադրվի այնպիսի բարենորոգումների համար, որոնք կապ ունեն աշխատանքի ու արտադրութեան կազմակերպութեան պրօբլէմների հետ։

Շօշափելով ներկայիս տիրող յեղափոխական ոգին, Լլօյդ-Ջօրջը ասաց, թէ չէ վախենում ոչ բօլշևիզմից, ոչ յեղափոխութիւնից, բայց բացառապէս ռէակցիայից ու տարաձայնութիւններից։

Լլօյդ-Ջօրջը բանուորների կօմիտէին յայտնեց, թէ բանուորները կարող են ներկայացուցիչ ունենալ հաշտութեան վեհաժողովում այն դէպքում, եթէ բանուորների ներկայացուցիչները դուրս չը գան կառավարութեան կազմից։

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ

(Բօլշեվ. մամուլի բիւրօյից)

ՄՕՍԿՎԱ, 16 նոյեմբերի. — Հարաւային զօրաճակատ։ Նոյեմբերի 15-ի առաւօտեան մեր զօրամասերը, առաջանալով, նորից գրաւեցին Բօբրօվը։ Հակառակորդը փութանակի նահանջում է դէպի արևելք, մասամբ դէպի հարաւ։ Սօսնօվկա-Բերեզօվկա շրջանում երկօրեայ կատաղի յարձակումից յետոյ մեր զօրքերը ջարդեցին հակառակորդի երեք հետևակ գունդ։ Սրի քաշվեցին 500 կօզակ, ձեռք ենք ձգել զէնքեր, գնդացիրներ, կօզակների զօրագնդի շտաբն ու աւելի քան 200 գերի։

Ուրալի զօրաճակատ։ Մեր զօրքերը եռանդով հետապնդում են պարտված հակառակորդին։ Կարմիր զօրքերը գրաւել են Կօրմօվիշչէ կայարանը։ Հակառակորդը նահանջում է անկարգ։

ՕՐՎԱՑ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Բօլշ. մամուլի բիւրօ, գերմանական և անգլիական մամուլ)

Յեղափոխական գերմանական զօրքերի ձեռքով գրաւված է Մինսկ քաղաքը։

Ռուս գերիները մեծ խմբերով շարունակ վերադառնում են։ Մօսկվայի բոլոր կայարաններում հերթապահութիւն է սահմանված ընդունելու նրանց ու հայթայթելու ուտելիք ու բժշկական օգնութիւն։ Դօնը և Ուկրայնան չեն ընդունում հայրենիք վերադարձող գերիներին։

Կազանում սպանվել է անյայտ մարդու ձեռքով Կազանի խորհրդի անդամ Գուզօչկինը։

Կիէվում գտնված ընդհարում է տեղի ունեցել զէնքի կանչված զինուորների և կամաւոր օֆիցէրների միջև. 8 հոգի սպանվել են, վիրաւորվածների թիւը մեծ է։ Այսօր քաղաքապետի կարգադրութեամբ փակվեցին բոլոր բարձրագոյն կրթական հաստատութիւնները։ Արգելված է մասնաւոր խօսակցութիւնները հեռախօսով. տեղական տարածութեան քաղաքում յուզված է։

Ուկրայնայում գտնվող բոլոր գերմանական զօրամասերը ենթարկված են գեն. Դէնիկինին։

ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ԱՆՋԱՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Մի կողմից՝ համաձայն իր դաշնակիցներին՝ անգլ. կառավարութեան Միջերկրական նաւատորմի ընդհ. հրամանատար վիցէ-ադմիրալ Սոմերսեթ-Արթուր Գօյֆօրտի, իսկ միւս կողմից օսմ. կառավարութեան լիազօր պատուիրակներ՝ ծովային մինիստր Հուսէին Ռէուֆ, արտաքին գործերի խորհրդական Ռէշիդ Հիքմէթ և ընդհ. շտաբի լէյտենանտ Սաադուլլահ բէյերի միջև կնքված զինադադարի պայմանները.

1) Սև ծով անցնելու համար բաց անել Դարդանէլի և Բոսֆորի նեղուցները և ապահովել ազատ անցքը դէպի Սև ծով։ Դարդանէլի և Սև ծովի ամրութիւնների գրաւումը դաշնակիցների կողմից։

2) Օսմ. ջրերի սահմանում գտնված բոլոր ականավայրերը և տորպիլանաւերի դիրքերը, ինչպէս և այլ վայրերում գտնվող արգելքները ցոյց տալ և սրանց մաքրելու կամ վերացնելու գործում հարկ եղած դէպքում օգնել։

3) Սև ծովում գտնվող ականների մասին առ ձեռն եղած տեղեկութիւնները հաղորդել։

4) Համաձայնութեան պետութիւնների պատերազմական գերիները, ինչպէս և հայ գերիներն ու բանտարկեալները հաւաքելով Կ. Պոլսում՝ անպայման յանձնել համաձայնութեան պետութիւններին։

5) Բացի այն զինւ. ուժից, որ հարկաւոր կը նկատվի սահմանների պաշտպանութեան և ներքին անդորրութեան պահպանման համար, միացեալ բանակն անմիջապէս պիտի արձակել։ Պահվելիք գ[illegible]ների քանակն ու դիրքը համաձայնութեան պետութիւններն են որոշելու՝ օսմ. կառավարութեան հետ բանակցելով։

6) Բացի այն փոքր նաւերից, որոնք գործածվելու են օսմ. ջրերում կարգ ու կանոնի պահպանման համար, թէ օսմ. և թէ Թուրքիայի կողմից գրաւված ջրերում գտնվող միւս բոլոր պատերազմական նաւերը պիտի յանձնվեն՝ օսմ. նաւահանգիստներում արգելափակվելու համար։

7) Ապահովութեան սպառնալու ընոյթ ունեցող որևէ դէպք եթէ տեղի ունենայ, ապա դաշնակիցները իրաւունք պիտի ունենան ռազմագիտական որևէ կէտ գրաւելու։

8) Համաձայնութեան պետութիւնների նաւերը պէտք է օգտագործեն բոլոր այն նաւահանգիստները և խարսխակայանները, որոնք այժմ գտնվում են օսմանեան գրաւման ներքոյ. այդ վայրերը փակված են մնալու նրանց առաջ, ովքեր համաձայնութեան պետութիւնների նկատմամբ պատերազմական վիճակի մէջ են. իսկ օսմ. նաւերը վաճառականութեան և զօրացրումի համար կարող են օգտվել նոյնօրինակ պայմաններից։

9) Համաձայնութիւնը պէտք է գործածէ օսմ. նաւաշինարանի և նաւահանգիստների մէջ գտնվող և նաւերի նորոգութեանց ծառայող բոլոր հաստատութիւնները։

10) Տաւրոսի թունելը պէտք է գրաւվի համաձայնութեան կողմից։

11) Հիւսիս Արևմտեան Պարսկաստանում գտնվող օսմ. ուժերը, նախապէս տրված հրամանի համաձայն, անմիջապէս պիտի քաշվեն պատերազմից առաջ եղած սահմանի ետևը։ Անդրկովկասի մի մասից օսմ. ուժերի պարպումը հրամայվելով, եթէ դաշնակիցները՝ տեղական կացութիւնը քննելուց յետոյ պահանջեն մնացեալ մասի դատարկումն էլ, օսմ. զօրքերն այդ մասերից էլ պիտի հեռանան։

12) Թէ անթել և թէ հասարակ հեռագրական գծերը, բացի կառավարական հաղորդակցութեանց համար սահմանվածներից, ենթարկել համաձայնական պաշտօնեաների հսկողութեան։

13) Ծովային, զինուորական, առևտրական պիտանի նիւթերի քանդումն արգելել։

14) Օսմ. կառավարութիւնը՝ իր երկրի կարիքներն ապահովելուց յետոյ՝ դիւրութիւններ պիտի ընծայէ մնացեալ ածուխի, վառելանիւթի և ծովային պիտոյքների գնման մասին։ Այս նիւթերից ոչ մէկի արտահանումը չէ թոյլատրվելու։

15) Բոլոր երկաթուղիները պիտի յանձնվեն համաձ. պետութիւնների օֆիցէրների հսկողութեանը. սրանց թւումն է նաև օսմ. հսկողութեան ներքոյ գտնված անդրկովկասեան երկաթուղու բաժինը։ Կովկասի այս գիծն անարգել գործութեան մէջ ամբողջովին համաձ. պաշտօնեաների վարչութեան պիտի յանձնվի։ Այս յօդուածի մէջ է նաև Բաթումի գրաւումը։ Օսմ. կառավարութիւնը Բագուի գրաւման դէմ չէ առարկելու։

16) Հէջազում, Եմէնում, Միջագետքում գտնվող օսմ. պաշտպան ուժերը՝ իրանց շրջանին ամենից մօտ եղող համաձ. հրամանատարին պիտի յանձնվեն։ Կիլիկիայի օսմ. ուժերի կարգապահութեան համար հարկ եղած թւից աւելին եթ պէտք է կանչվի՝ ներկայ պայմանների 5-րդ կէտի տրամադրութեան համաձայն որոշվելիք ձևով։

17) Տրիպօլիում և Բէնգազիում գտնվող օսմ. օֆիցէրները պէտք է յանձնվեն իրանց մերձակայ իտալական պաշտպան ուժին. եթէ յանձնվելու հրամանին չը հնազանդվեն, այդ դէպքում օսմ. կառավարութիւնը պիտի երաշխաւորէ, թէ նրանց վլանալու է հաղորդակցութիւն և օգնութիւն։

18) Տրիպօլիում և Բէնգազիում գրաւված նաւահանգիստները, դրանց հետ հաշւած և Մսըր-ադան, պիտի յանձնել այդ վայրերին մերձ եղող համաձ. պաշտպան բանակին։

19) Գերմանիայի և Աւստրիայի ցամաքային, ծովային, քաղաքացիական պաշտօնեաները և հպատակները մի ամսվայ ընթացքում, իսկ հեռաւոր վայրերում գտնվողները որոշված մէկ ամսից յետոյ կարելոյն չափ ամենակարճ ժամանակամիջոցում պէտք է հեռանան Թիւրքիայից։

20) Պիտի յարգել այն հրահանգը, որ պիտի տրվի՝ 5-րդ կէտի համաձայն արձակվելիք օսմ. բանակի հանդերձանքի, ռազմամթերքի և փոխադրութեան միջոցների գործածութեան եղանակի մասին։

21) Դաշնակիցների շահերը պաշտպանելու նպատակով՝ պարէնաւորման մինիստրութեան մօտ պիտի գտնվեն համաձ. պետութեանց ներկայացուցիչները. իսկ վերջիններիս պիտի տրվեն պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւնները։

22) Օսմ. պատերազմական գերիները պիտի ես պահվելու են համաձ. պետութեանց մօտ. իսկ քաղաքացիական գերիների և զինուորութիւնից զերծ եղողների ազատ արձակման հարցը նկատի կառնվի։

23) Արևելեան վեց նահանգներում եթէ խռովութիւններ ծագեն, համաձայնութիւնն իրաւունք պիտի ունենայ գրաւել այդ նահանգները։

24) Համաձայնութեան պետութեանց և օսմ. կառավարութեան միջև թշնամական գործողութիւնները պէտք է դադարեն 1918 թ. հոկտ. 31-ի կէսօրին։

—

Բոլշեվիկների դէմ ստեղծվում է մի զօրաճակատ, որի մէջ Ուկրայնան գրաւելու է առաջին տեղը։

Օդեսայում առևտրա-արդիւնաբերական, բօրսային, շոգենաւային կազմակերպութիւնները պատգամաւորութիւն են ուղարկելու դիմաւորելու դաշնակիցներին։

Ուֆայում, գեներալ Իվանօվի կարգադրութեամբ բոլոր օֆիցէրները, զինուորները և պաշտօնեաները նորից կրում են կօկարդներ և ուսադիրներ։

«Դէյլի Մէյլ»-ը պաշտօնական տեղեկութիւնների հիման վրա հերքում է այն լուրը, թէ Եապօնիայի և Գերմանիայի միջև գոյութիւն ունի գաղտնի պայմանագիր։

Ռումինիան պատերազմ յայտարարելով Գերմանիային՝ նպատակ ունի ապահովել Մակենզէնի զօրքի անձնատուր լինելը։

Ֆրանսիացիք գտնվում են Մէտցի ամրոցների մօտ, գրաւում են Միւլհաուզէնը, Ալտկիրխէն և Դօրնախը։

Միացեալ Պետութիւնների մէջ հաստատվել է միջդաշնակցական կազմակերպութիւն քաղցած հակառակորդին օգնութիւն ցոյց տալու համար։ Վիլսոնը նոյնպէս հեռագրով խոստանում է օգնել կենսական մթերքներով։

Վաշինգտօնից հեռագրում են, թէ լրագիրների վրայից գրաքննութիւնը վերացված է։

Րէյտէրին հաղորդում են, թէ նախագահ Վիլսոնը մօտիկ ապագայում մեկնելու է Անգլիա։

Բաւարական զօրքերը հեռացել են Տիրօլից։

Կրօնպրինցը թագնվել է Հօլլանդիայում, ուր նա զինաթափ է արված։

Սօֆիայում յայտարարված է պաշարողական դրութիւն։

Վարշավայում զօրքերը ընդհարվել են տղգաբնակութեան հետ։

Օլդէնբուրգի մեծ դուքսը գահընկէց է։

Վօրօնէժի նահանգում սպասվում է հարուստ բերքից 1,200,000 պուդ շաքար, որ ուղարկվելու առաջին հերթին սովածութեան ենթարկված նահանգները։

Դօնի և Կուբանի շրջաններում գերման զինուորները պոկում են իրանց օֆիցէրների ուսադիրները։

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԲԻՒՐՕՅԻՑ

Նոյեմբերի 15-ի գիշերն Երևանում հայոց իշխանութեան ձեռքն է յանձնվել Խաչ. Կալճիկեանին սպանող Եգօր Տէր-Մինասեանը։

Հայաստանի կառավարութիւնն արձակել է մի հրաման, որով բոլոր 20—25 տարեկան երիտասարդներին, որոնք ծնված են 1894 թւի յունվարից ոչ առաջ և մինչև 1899 թւի յունվար ամիսը, հրաւիրում է անյապաղ ցուցակագրվել զինակոչին։

Վերջին օրերս ինչ-որ անյայտ արձինք տեղական հայ ազգաբնակութեան շրջանում դրամ են հաւաքում՝ իբր թէ կազմելու ինչ-որ սահմանային պահակախումբ։ Տեղեկատու բիւրօն յայտնում է ի գիտութիւն ընդհանուրի, որ ոչ Հայաստանի հանրապետական կառավարութիւնը և ոչ նրա դիւանագ. միսիան Վրաստանում ոչ ոքի չեն լիազօրել և չեն լիազօրում այդօրինակ հանգանակութիւններ կատարելու։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԲԻՒՐՕՅԻՑ

Բեռլինից հաղորդում են, որ հիւսիսային ծովեզրեայ քաղաքներից մէկի ռադիօն բռնել է մի ռադիօ հաղորդագրութիւն, որտեղ ասված է թէ՝ Ֆրանսիայում յեղափոխութիւն է և Պուանկարէն փախել է Պարիզից։

4—5 օր է Էյֆէլեան աշտարակի ռադիօյից հաղորդագրութիւն չէ ստացվում, այս երևոյթը հաստատում է, որ Ֆրանսիայում ինչ որ բաներ են տեղի ունենում։

Մի քանի օր է տեղեկութիւն չը կայ նաև Անգլիայից։

Ե Ր Ե Ւ Ա Ն Ո Ւ Մ

Թիֆլիսում ստացված տեղեկութիւնների համաձայն, Հայաստանի զինուորական մինիստր գեներալ Հախվերդեանը հեռացել է իր պաշտօնից. նրա տեղ նշանակվել է գեներալ Բաղրամեան։

Ռ Ո Ւ Ս Ա Ս Տ Ա Ն Ո Ւ Մ

Կադետների բանաձևը. — Օդեսայի կադետական կօմիտէն ընդունել է հետևեալ բանաձևը. «Ռուսական ներկայացուցչութեան կազմակերպութիւնը հաշտութեան կօնֆերանսում պէտք է բաւարարի երկու պահանջի. նա պէտք է օգտվի հեղինակութեամբ երկրի ներսում և միջազգային կարծիքով։ Երկու պահանջն էլ կիրականանան նախապարլամենտի կազմակերպումով, որի մէջ կը մտնեն զեմստվային, քաղաքային, արդիւնաբերութեան, կօօպերատիվների և պրօֆեսիօնալ միութիւնների ներկայացուցիչները։ Նախապարլամենտը կազմվում է կամաւորական բանակի շուրջը՝ հետզհետէ լրացվելով Ռուսաստանի բաժան բաժան մասերի ներկայացուցիչներով»։

Կամաւորական բանակը. — Կիևի «Вечеръ» թերթին հաղորդում են, որ սպասվում է դաշնակից պետութիւնների դեկլարացիան այն մասին, թէ կամաւորական բանակը, որ գործում է յանուն Ռուսաստանի միացման, ճանաչվելու է կօալիցիայի իրաւահաւասար անդամը։ Կամաւորական բանակի հրամանատարութիւնը դաշնակիցները նկատում են իբրև ռուսական պետականութեան կենտրօն, որ միացնում է տեղական կառավարութիւնները։ Այդ կենտրօնն էլ ներկայացուցիչներ է ընտրելու հաշտութեան կօնֆերանսի համար։

Գերմանացի զինուորները. — Ընկերներ, ձեր շրջանում կազմվել է Կովկասում գտնվող զօրքի զինուորների պատգամաւորական խորհուրդ, որն իր գլխաւոր նպատակն է համարում պաշտպանել, ում և առաջ լինի, ձեր շահերը։ Ձեր ղեկավարների մօտ գործակցութեամբ մենք աշխատում ենք բարեյաջող ելք գտնել մեր ծանր դրութիւնից։ Այդ նպատակով մենք անպայման պիտի մնանք նոյնը, ինչ եղել ենք, այն է՝ մեր պարտքին հաւատարիմ զինուորներ, որպէս այդպիսին օգտվել ենք անպայման յարգանքով ամբողջ աշխարհում, ինչպէս մեր վարքի տեսակէտից, այնպէս և զուսպ կարգապահութեամբ։ Ոչ մի դէպքում թոյլ չը տաք այնպիսի գործողութիւն, որը կարող է գցել այդ յարգանքը։ Հանգստութիւնը և կարգապահութիւնը պարտադիր են մեզ համար։ Եւ այդ կողմից մենք վստահ ենք ձեր լիակատար աջակցութեանը։ Դեմօկրատիայի գաղափարը արևելքից անցնում է արևմուտք։ Այն ժողովուրդը կը լինի ամենից բաղդաւորը, որը կունենայ դեմօկրատիա։

Մեր ողջոյնը ձեզ, ընկերներ։ Կեցցէ ձեր խոհուն և միասնական աշխատանքը հայրենիքում։

Կովկասի զօրքերի զինուորների պատգամաւորների խորհուրդ։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՆՁԱԿԻՑ

Գանձակ, 31 հոկտ.

Գանձակում բաւական ուժեղ կերպով տարածվել է «իսպանկա» կոչվող հիւանդութիւնը. տուն չի լինի, որ հիւանդ չը լինի, շատ անգամ մի քանի հոգի։ Թանգութիւնից խօսելը աւելորդ է. մթերքների, հագուստեղէնի ու տնամթերքի գները իրանց գագաթնակէտին են հասել. մանուֆակտուր ապրանք և կաշուեղէն չի գտնվում, գտնվածն էլ անգին է...

Գանձակում կան Նուխու և Արէշի գաւառներից մինչև 400 հոգի գաղթականներ, բոլորն էլ տնանկ, թալանված, աղքատացած ու հիւանդ։ Նրանց դրութիւնը մինչև այժմ անտանելի էր. թափված մի տան մէջ յատակի վրա, խեղճերը քնում էին և այժմ քնում են առանց անկողնի, ճկլոր և մնունդ ստանում էին միայն օրական մի ֆունտ հաց և այլ ոչ մի բան։ Թիֆլիսի հայոց գաղթականական գլխաւոր բիւրօն բաց է թողել սրանց 10,000 ր. և բանը, կարծես, դրանով էլ վերջացել է. երկու անգամ գրել են նոր աւանս ուղարկելու՝ խաբար չը կայ. այժմ գաղթականների դրութիւնը մեզ մօտ փոքր ինչ բարւոքվում է. Ադրբէյջանի կառավարութիւնը իր վրա է վերցրել գաղթականներին խնամելու գործը, և հայերին։ Խնամատարութեան մինիստրը այստեղ նշանակել է իր լիազօրը, որի մօտ կայ խորհուրդ, ուր մտնում են քաղ. վարչութեան անդամները, հայ և թուրք բարեգործական ընկերութիւնների երկ-երկու անդամներ և այլք։ Խորհուրդը ամսիս 28-ի իր առաջին ժողովում որոշեց գաղթականներից նրանց, որոնք հիւանդ են և աշխատանքի անկարող, պահել իր հաշւով և ամսիս 29-ից դրանց տրվում է մսի կերակուր և հաց։ Սրանք մեզ մօտ ապրում են զանազան տներում. որոշված է բոլորին հաւաքել ի միասին և բացի սնունդը՝ բժշկական ամբուլատօրիա բանալ նրանց բժշկական օգնութիւն հասցնելու համար։ Բայց և այնպէս հարկաւոր է յուսալ, որ հայ գաղթականական գլխաւոր բիւրօն Կ. Հ. Բարեգ. Ընկեր. տեղիս ճիւղի միջոցով դարձեալ նիւթական օգնութիւն հասցնէ սրանց, որովհետև ձմեռը գալիս է, ցրտերը արդէն սկսվել են և սրանք զուրկ են հագուստեղէնից ու անկողնուց։

Արէշի և Նուխու գաղթականները դեռ ևս ցրված են ուրիշ տեղեր. ասում են, որ սրանցից մօտ 400 աղջիկ-կանայք թողնված են Աղդաշում թուրքերի մօտ, որոնք բաժանել են իրար մէջ սիրուհիներին, իսկ միւսներին մի ախոռի մէջ արած պահում են որպէս անասունների։ Երկիւղ կար, որ դրանց կարող էին կոտորել, աւելորդ չը կերակրելու համար։ Սրանց մասին մի անձնաւորութիւն պատմում էր, թէ դիմել է Թիֆլիսում մեր ազգային հիմնարկութիւններին, նաև գաղթակ. գլխաւոր բիւրօյին, բայց ոչ մի նշանակութիւն չեն տուել. և այն պարոնը և ուրիշները ևս բողոքում էին, որ բիւրօն չաղ-չաղ ռոճիկներ է տալիս (ամսական 1000 ր.) զանազան լիազօրների, որոնք ոչինչ չեն անում, իսկ այսպիսի գործերի համար նա լռում է։

Օրերս Գանձակ էին եկել Բագուից Նուրի փաշայի հայրը ու Ադրբէջանի 2—3 մինիստրներ՝ ներկայ լինելու պրապօրշչիկների դպրոցի I աւարտական հանդէսին։ Այդ հանդէսի օրը մեծ ճաշ է եղել փաշայի հօր համար, որին հրաւիրված էին և մի քանի հայեր։

Ցովս. Խօջայեան

Ն Ե Ր Ք Ի Ն Լ Ո Ւ Ր Ե Ր

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

Երէկ Թիֆլիսում լուր տարածվեց, որ անգլ. զօրքերը նոյ. 17-ին երկու զօրամասով արդէն մտել են Բագու։

Հայաստանի կառավարութեան ֆինանսների մինիստրի օգնական է նշանակվել Գր. Ջաղէթեան։

Շուտով Թիֆլիսում կը սկսի լոյս տեսնել «Сѣверный Кавказъ» անունով մի թերթ, որ հրատարակելու են լեռնականների անկախութեան կողմնակիցները։

Քաղաքային վարչութիւնը յատկացրեց 18,400 ր. քաղաքի կամուրջների վերանորոգութեան համար։

Անցած կիրակի Վերայի կամուրջի մօտ գտնվեց մի պուդ ումանակ, որ չափ ումանակ գտնվել է նաև քաղ. էլէկտրական կայարանի մօտ։

12-րդ քաղաքամասի քաղաք. խանութից անյայտ չարագործներ գողացել են 6 մէշօկ շաքար։

Մամուլի տակ է և շուտով լոյս կը տեսնի Ազատ-Վլադիմիր բանաստեղծութիւնների Ա. պրակը։

«Թիֆլիսի կօօպերատիվը», որ իր գոյն սկսել էր 14 ռուբլով, ներկայումս իր դրամագլուխը հասցրել է 14 միլիոնի. 1918 թւին կօօպերատիվը զուտ արդիւնք ունեցել է 180,000 ռուբլի։

Վրաց պարլամենտի անդամ Իվ. Զերեթելին հրաժարվել է պարլամենտի անդամութիւնից։

Այսօր Արհեստաւորաց Ակումբի ձմեռային թատրոնում հայ օպերէտային խումբը (վարչութիւն Ց. Ոսկանեանի) կը ներկայացնէ երաժշտական լեգենդա «Շահ-Իսմայիլ»։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Հրատարակիչներ՝

ՍՈՒՐԷՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

ԼԵՒՈՆ ՔԱԼԱՆԹԱՐ

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բժշկ. Բ. Նաւասարդեանի

Հիմնված 1880 թ.

(Գօլովինսկի, Վօրօնցօվի արձանի հանդէպ)

Բաց է

Ամեն օր, բացի կիրակի օրերից

«606» և «914»-ի ներարկում բժշկական խորհրդատուութեամբ՝ առ. 11—12 ժ.

Բ. Ա. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆ—11—[illegible] վեներական (սիֆիլիս) հիւանդութիւններ։

Բ. Գ. ԱՂԱՍԱՐԵԱՆ—10—12 ժ. ներքին ջղային և երեխայոց հիւանդութիւն և ծաղկահատ.

Մ. Գ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ—12—1 ժ. մորթի հ. վերաբուժութիւն և վեներական (սիֆիլիս) հիւ.

Ե. Ա. ՏԷՐ-ԳՐԻԳՈՐԵԱՆՑ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց հիւ.

Դ. Ի. ՋԱՓԱՐԻՁԷ—10—11 ժ. ականջի, քթի և կոկորդի հիւ.

Խ. Գ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ—11—12 ժ. մասնագէտ երեխ. հիւ.

Վճարը 3 ր. Զօրաւորները [illegible] և կօնսիլիում և օպերացիայի համար առանձին։

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝

Բժշկապետ Բ. Նաւասարդեան

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ծախվում են հայերէն գրքեր

հետևեալ հեղինակների

Աղիշանի, Պատկանեանի, Րաֆֆիի, Շիրվանզադէի և ուրիշների. կայ և Զամչեանի հայոց պատմ. և հին ձեռագիր գրքեր։ Ռուսերէն соч. Эмина, Толстого, Дюма, Эмил-Зола և այլն։ Մեծ մասը շքեղ կազմված է։ Նոյնպէս ծախվում է գրքերի պահարանը։ Жуковская ул. № 15, անկիւնից առաջին պօդիեզդը. տեսնել ժ. 1—3-ը։

1047. 2—2

Типографія "ЭКОНОМІЯ" Тифлисъ.